

Ergen Para Tutumu Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergen Para Tutumu Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21085>

Özet

Ergen Para Tutumu Ölçeği (EPATÖ), ergenlerin paraya yönelik tutumları ve davranışları ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarılma çalışmasıdır. Orijinal ölçeğin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik analizleri Ahmet Akın ve Ayşe Kahraman tarafından 2015 yılında yapılmıştır. Ölçek, ergenlerin parayla olan psikolojik ilişkisini, özellikle de parayı bir ayrıcalık aracı olarak görme eğilimlerini ve sorumlu finansal davranış sergileme düzeylerini değerlendirmektedir.

Ölçeğin psikometrik özellikleri, doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmiş ve orijinal formdaki iki boyutlu yapıyı koruduğu tespit edilmiştir. Bu boyutlar, "Ayrıcalık Bekleme" ve "Sorumlu Davranma" olarak adlandırılmıştır. EPATÖ, 5'li Likert tipi derecelendirme kullanılarak uygulanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Ergen, Para Tutumu, Psikometrik Özellikler, Uyarılma, Geçerlik, Güvenirlik, Ayrıcalık Bekleme, Sorumlu Davranma.

Yazarlar

Akın, A., Kahraman, A.

Amaç

Ergen Para Tutumu Ölçeği'nin temel amacı, ergenlik dönemindeki bireylerin parayı nasıl algıladıkları, parayla ilgili ne tür tutumlar geliştirdiklerini ve finansal kaynakları kullanırken ne ölçüde sorumlu davranışlar sergilediklerini saptamaktır. Bu ölçek, ergenlerin mali olgunluk düzeylerini ve parayı sosyal statü veya ayrıcalık kazanma aracı olarak görüp görmediklerini bilimsel olarak değerlendirmeyi hedefler.

Yapı

Ölçek, ergenlerin para tutumu yapısını ölçmektedir ve psikolojik olarak iki temel boyutta tanımlanmıştır:

Ayrıcalık Bekleme: Parayı bir statü sembolü olarak görme, para sayesinde özel muamele görme veya üstünlük sağlama beklentisi içinde olma eğilimini temsil eder.

Sorumlu Davranma: Parayı dikkatli kullanma, tasarruf etme, bütçe yapma ve gereksiz harcamalardan kaçınma gibi olumlu ve olgun finansal davranışları temsil eder.

Geçerlik

Ölçeğin yapı geçerliliği, Akın ve Kahraman (2015) tarafından doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılarak incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda, ölçeğin iki boyutlu orijinal yapısını koruduğu ve veri setine yüksek düzeyde uyum sağladığı görülmüştür. Bu durum, ölçeğin teorik yapıya bağlı olarak bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Uygunluk indeksleri, modelin mükemmel bir uyum sergilediğini desteklemektedir: Ki-kare değeri (χ^2) 53.76, serbestlik derecesi (sd) 31 olarak bulunmuştur. Diğer önemli uyum indeksleri ise şu şekildedir: RMSEA= .047, GFI= .97, CFI= .98, AGFI= .94, IFI= .98 ve SRMR= .050. Bu değerler, psikometrik açıdan kabul edilebilir sonuçları üzerinde göstermektedir.

Güvenirlik

Ergen Para Tutumu Ölçeği'nin iç tutarlılık güvenilirliği, Cronbach Alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir. Elde edilen katsayılar, ölçeğin alt boyutları için tutarlı olduğunu göstermektedir:

Ayrıcak Bekleme alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı: **.77**.

Sorumlu Davranma alt boyutu için iç tutarlılık katsayısı: **.66**.

Her iki katsayı da ilgili alanyazın standartlarına göre kabul edilebilir düzeydedir. Ayrıca, düzeltilmiş madde-test korelasyonları .32 ile .68 arasında sınırlanması, maddelerin ölçülen yapıyı temsil etmede yeterli güce sahip olduğunu göstermektedir.

Faktör Analizi

Ölçeğin faktör yapısını incelemek amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. DFA, ölçeğin orijinal yapısında bulunan iki faktörlü modelin (Ayrıcak Bekleme ve Sorumlu Davranma) Türkçe form için de geçerli olduğunu doğrulamıştır. Bu sonuçlar, ölçeğin teorik olarak tanımlanan boyutların kültürel bağlamda da doğru bir şekilde temsil ettiğini kanıtlamaktadır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarılama

Format: 5'li Likert (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ergenler

Yaş Grubu: Ergenlik dönemi (Spesifik yaş aralığına belirlenmemiştir, ancak ergenlik dönemi popülasyonu hedeflenmiştir.)

Popülasyon Detayları: Çalışma, Türkiye'deki ergen popülasyonu üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanan anket formatındadır.

Anahtar Kelimeler

Mali Para Tutumu, Finansal Davranış, Psikometrik Araştırma, Ayrıcalık Bekleme, Sorumlu Davranma, Çıkarlılık, DFA.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Ahmet Akın

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: ahmet.akin@medeniyet.edu.tr

Yazın Adresi: İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü (Çalışmanın yayınlandığı dönemdeki kurum bilgisi baz alınmıştır).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması yayınlandı yılı **2015**'tir. Ölçeği kullanmak için izinler ve olası ücretler konusunda sorumlu yazar Ahmet Akın ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Referanslar

Akın, A. ve Kahraman, A. (2015). Ergen Para Tutumu Ölçeği Türkçe Formu: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 267-271.

Makalenin orijinal bağlantısı: jret.org

Ölçek formunun orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: ergen-para-tutumu-olcegi-toad.pdf

Ergen Para Tutumu Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Kullanım ve maddeler için lütfen sorumlu yazar ile iletişime geçiniz veya referans gösterilen makaleye başvurunuz.